

Collegebesluit

Collegevergadering: 18 maart 2025

Zaaknummer : 1302543
Team : Welzijnszaken Heemstede
Portefeuillehouder : S.A. de Wit-van der Linden en S. Meerhoff
Openbaarheid : Actief openbaar

Onderwerp

Integrale visie en doelenboom Sociaal Domein Heemstede 2025-2028

Kernboodschap

Voor het Sociaal Domein Heemstede is een integrale visie geformuleerd. De visie is een overkoepelende paraplu en in lijn met eerder vastgestelde, actuele beleidskaders en de daarin gestelde doelen. Tegelijkertijd is het een toetsingskader voor nog op te stellen sociaal beleid. Dat betekent dat nieuw beleid binnen deze visie moet passen en hierop ook wordt beoordeeld. Het college stemt in met de integrale visie Sociaal Domein 2025-2028:

Inwoners hebben een eigen (t)huis, kunnen zich redden in het dagelijks leven en hun talenten ontwikkelen. Ze zetten zich in voor elkaar, de buurt en de samenleving en hebben een gezonde leefstijl. Als het nodig is ontvangen zij hulp die goed past bij hun situatie. In Heemstede wordt niemand gediscrimineerd of uitgesloten.

Besluit B&W

1. In te stemmen met de integrale visie Sociaal Domein Heemstede 2025-2028;
2. Het besluit ter kennisname te brengen van de commissie Samenleving.

Wettelijke grondslag

Juridisch en beleidskader

- Jeugdwet
- Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo)
- Participatiewet
- Wet inburgering
- Wet gemeentelijke schuldhulpverlening
- Wet publieke gezondheid
- Raadsbesluit 'Verlengen beleidsplan Sociaal Domein 2019-2023 tot en met 2024'
- Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvang voorzieningen (Spreidingswet)

Bevoegdheden

Het college is bevoegd tot het nemen van dit besluit op grond van de Gemeentewet, Hoofdstuk X (artikel 160-169).

Bestuurlijke achtergrond

Voor de perioden 2015-2018 en 2020-2023 werd gekozen voor overkoepelende beleidsplannen Sociaal Domein in Heemstede. Dit betekent brede beleidsplannen, inclusief bijvoorbeeld Jeugd, Werk & Inkomen, onderwijs, sport en cultuur. In het beleidsplan 2015-2018 lag de nadruk op het realiseren van een goed en samenhangend voorzieningenaanbod voor onze (kwetsbare) inwoners, in samenwerking met maatschappelijke partners en zorgaanbieders. Aanleiding was de decentralisatie van een groot aantal taken van Rijk naar gemeenten. In het beleidsplan 2020-2023 werd dit fundament doorontwikkeld met de nadruk op het versterken van de sociale basis in een inclusieve samenleving. Het beleidsplan Sociaal Domein 2020-2023 is bij raadsbesluit verlengd tot en met 2024. In hetzelfde raadsbesluit werd afgesproken om voor de periode 2025-2028 geen nieuw *overkoepelend* beleidsplan op te stellen (inclusief verwante beleidsterreinen), maar wel met een integrale visie te komen.

Motivering

De belangrijkste reden om geen overkoepelend beleidsplan Sociaal Domein meer te maken is dat veel thema's al geborgd zijn in andere beleidsdocumenten. Ook staan er verschillende nieuwe beleidsdocumenten op de planning, zoals de cultuurnota 2025, de nota sport en bewegen 2025 – 2040, de Lokale Inclusie Agenda en het beleidsplan Maatschappelijke Ondersteuning. Een overkoepelend beleidsplan zou daardoor veel herhaling betekenen. Om de verbinding tussen de verschillende beleidsterreinen wel te laten zien en te borgen, is in plaats daarvan gekozen voor een integrale visie 2025-2028, met een interactieve doelenboom voor het gehele sociaal domein (zie bijlagen).

Integrale visie sociaal domein 2025-2028

Inwoners hebben een eigen (t)huis, kunnen zich redden in het dagelijks leven en hun talenten ontwikkelen. Ze zetten zich in voor elkaar, de buurt en de samenleving en hebben een gezonde leefstijl. Als het nodig is ontvangen zij hulp die goed past bij hun situatie. In Heemstede wordt niemand gediscrimineerd of uitgesloten.

Visie als toetsingskader

De visie is een overkoepelende paraplu en in lijn met eerder vastgestelde, actuele beleidskaders en de daarin gestelde doelen. Tegelijkertijd is het een toetsingskader voor nog op te stellen sociaal beleid. Dat betekent dat nieuw beleid binnen deze visie moet passen en hierop ook wordt beoordeeld. Hetzelfde geldt voor onderliggende uitvoeringsagenda's.

Visie als richting

De visie geeft het ideale toekomstbeeld voor Heemstede weer en geeft antwoord op de vraag waar we als gemeente voor willen gaan in het brede sociaal domein in de komende vier jaar. De visie geeft in die zin richting aan de maatschappelijke taken en verantwoordelijkheden van de gemeente en kan als zodanig ook met de lokale samenleving worden gedeeld.

Impact visie

We zien organisaties, ondernemers en inwoners als medeverantwoordelijk voor de gewenste ontwikkeling zoals beschreven in de visie. Dit betekent dat op onderdelen meer van hen wordt verwacht. Ook in andere beleidsstukken moet dit, wanneer relevant, tot uitdrukking komen. Dit wordt bijvoorbeeld al meegenomen in het *concept beleidsplan Maatschappelijke Ondersteuning 2025-2028: Heemstede, dat ben jij!* Hierin wordt onder meer voorgesteld om door middel van een campagne inwoners ervan bewust te maken dat iedereen elkaar nodig heeft.

Doelenboom Sociaal Domein Heemstede 2025-2028

De doelenboom laat in één overzicht zien hoe de beleidskaders in het sociale domein met elkaar samenhangen. Het beleid sociaal domein kan worden samengevat in de volgende vier gelijkwaardige thema's:

- Meedoen
- Gezondheid
- Opgroeien en ontwikkelen
- Hulp en ondersteuning

Hoe werkt de interactieve doelenboom (bijlage 1)?

Elk van de thema's is in de doelenboom onderverdeeld in doelen en subdoelen. De subdoelen komen per thema tevoorschijn als op de doelen geklikt wordt. Door op de subdoelen te klikken, wordt de verbinding gelegd met de actuele beleidskaders (klikbaar) en met nieuw beleid dat is aangekondigd. Dit komt dan rechtsonder per subdoel in beeld. Beleidskaders kunnen bij verschillende thema's en doelen terugkomen.

Verdiepende doelenbomen

Naast de doelenboom Sociaal Domein zijn er ook doelenbomen voor het Jeugdwerk Heemstede 2025-2028 en voor WIJ Heemstede 2025-2028 vastgesteld. De geformuleerde thema's en doelen van deze verdiepende doelenbomen passen binnen het grotere geheel van de doelenboom Sociaal Domein.

Monitoring en evaluatie

Het evalueren en monitoren van de doelen maakt onderdeel uit van de betreffende beleidskaders zelf. Bij de hierboven genoemde verdiepende doelenbomen zijn impactmeters opgenomen, die komende jaren verder worden ontwikkeld.

Doelenboom Sociaal Domein Heemstede

2025-2028

Inwoners hebben een eigen (t)huis, kunnen zich redden in het dagelijks leven en hun talenten ontwikkelen. Ze zetten zich in voor elkaar, de buurt en de samenleving en hebben een gezonde leefstijl. Als het nodig is ontvangen zij hulp die goed past bij hun situatie. In Heemstede wordt niemand gediscrimineerd of uitgesloten.

Argumenten

Argumenten bij de tekst van de integrale visie:

Een eigen (t)huis is de basis van het bestaan

Een passende woonomgeving is een eerste levensbehoefte

Je kunnen redden betekent niet dat je alles altijd zelf hoeft te doen

Iedereen heeft weleens wat hulp nodig heeft, of het nu van familie, vrienden of buren is of met behulp van voorzieningen.

Het ontwikkelen van talenten heeft meerdere invalshoeken

Het kan gaan om kwetsbare kinderen die spelenderwijs sociale vaardigheden leren en hun taalachterstand verkleinen, maar ook om toegankelijk onderwijs en de kans om in Heemstede bijvoorbeeld te sporten, dansen, zingen, een instrument te bespelen of op een andere manier creatief bezig te zijn. Het gaat niet om het 'moeten presteren'.

Vrijwillige inzet is onmisbaar voor de samenleving

Dankzij vrijwillige inzet wordt belangrijk werk gedaan dat anders blijft liggen, krijgen inwoners extra ondersteuning en kunnen verenigingen blijven draaien. Ook vrijwilligers zelf geven aan dat ze door hun bijdrage gelukkiger worden.

Bij een gezonde leefstijl gaat het ook om een brede kijk op gezondheid

Bij een brede kijk op gezondheid ligt het accent niet op aandoeningen, maar gaat het om de veerkracht van mensen en wat hun leven betekenisvol maakt. Deze brede benadering (ook wel positieve gezondheid genoemd) draagt bij aan het vermogen van mensen om met fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan.

Geen enkele inwoner wordt gediscrimineerd of uitgesloten

Dit houdt in dat inwoners meedoen op voet van gelijkheid, met zoveel mogelijk regie over het eigen leven en met toegang tot dezelfde voorzieningen en diensten.

Overige argumenten

Het sociale beleid van de gemeente wordt gemakkelijker vindbaar

Via de integrale visie en de interactieve doelenboom hebben inwoners, organisaties, ondernemers en medeoverheden al het sociale beleid van Heemstede overzichtelijk bij elkaar.

Kanttelingen, risico's en beheersmaatregelen

De integrale visie geeft de ideale situatie weer

Het feit dat we voor dit toekomstbeeld willen gaan, betekent niet dat het ook lukt om hier in alle situaties aan te voldoen. Dit is mede-afhankelijk van maatschappelijke, financiële en geopolitieke ontwikkelingen. Bovendien zien we organisaties, ondernemers en inwoners als medeverantwoordelijk voor onderdelen van de visie.

De doelenboom heeft ook raakvlakken met beleidsterreinen buiten het sociaal domein

Denk bijvoorbeeld aan ruimtelijk beleid rondom Wonen, zoals de prestatieafspraken met de corporaties, of beleid op het gebied van openbare orde en veiligheid.

De doelenboom is een dynamisch document

De doelenboom is een document voor vier jaar, maar is tegelijkertijd dynamisch en 'nooit af'. Maatschappelijke ontwikkelingen kunnen immers leiden tot nieuw beleid dat niet van te voren in te calculeren is. Ook worden er beleidskaders in doelenboom genoemd die in de planning staan, maar nog niet zijn vastgesteld. De doelenboom kan daarom altijd worden geactualiseerd.

De doelenboom bevat alleen de strategische beleidskaders

Onder de genoemde beleidskaders kunnen verordeningen en uitvoeringsregels hangen. Omdat dit veelal uitvoering betreft, zijn deze niet in de doelenboom opgenomen, tenzij er geen strategischer kader beschikbaar is.

Financiën

Eventuele financiële consequenties zijn of worden uitgewerkt in de actuele beleidskaders zoals opgesomd in de doelenboom. De integrale visie en doelenboom zijn opgesteld om de verbinding tussen de verschillende beleidsterreinen te laten zien en te borgen en heeft van zichzelf geen financiële gevolgen.

Samenwerking, communicatie en toegankelijkheid

Samenwerking

De integrale visie en Doelenboom Sociaal Domein 2025-2028 is tot stand gekomen met behulp van de Sociale Coalitie Heemstede, waarin ook de Klankbordgroep Wmo is vertegenwoordigd.

Communicatie

De doelenboom is beschikbaar in een publieksvriendelijke, interactieve versie en in een publieksvriendelijke printversie met QR-code (de QR-code wordt toegevoegd na vaststelling en publicatie op gemeentebestuur.heemstede.nl). De integrale visie en doelenboom gaat breed onder de aandacht worden gebracht, zowel via de media als via een presentatie bij de Sociale Coalitie Heemstede.

Toegankelijkheid

De publieksvriendelijke versies zijn een visuele vertaling van de oorspronkelijke tabel, waardoor doelenboom voor een groter publiek toegankelijk wordt. Voor visueel beperkten wordt een voorleestekst met een samenvatting toegevoegd op de gemeentesite.

Bijlage(n)

1. Integrale visie en Doelenboom Sociaal Domein Heemstede 2025 - 2028 (interactieve versie)
2. Integrale visie en Doelenboom Sociaal Domein Heemstede 2025 -2028 (printversie, QR-code) wordt toegevoegd na vaststelling en publicatie op gemeentebestuur.heemstede.nl

3. Integrale visie en Doelenboom Sociaal Domein Heemstede 2025 - 2028 (tabelversie)